

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/60673 4K130

7/61609 4K142

7/62552

7/62705

28/04 /2022

Sayı : E-99074258-610-90
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 15.03.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-982221 sayılı yazınız.
b) 31.03.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-992244 sayılı yazınız.
c) 13.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-999204 sayılı yazınız.
ç) 19.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1001931 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Yozgat Milletvekili Ali KEVEN'in 7/60673, ilgi (b) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Sevda ERDAN KILIÇ'ın 7/61609, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Zeki Hakan SIDALI'nın 7/62552, ilgi (ç) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Murat BAKAN'ın 7/62705 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (12 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/62552

MERSİN MİLLETVEKİLİ ZEKİ HAKAN SİDALI'NIN 7/62552 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı ilköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi'nin seçmeli dersler bölümünde yer alan "Çevre Eğitimi" dersinin adı Paris Antlaşması kararları, Bakanlığımız Stratejik Planı, çeşitli kurum ve kuruluşların eylem planları, şûra kararları vb. dikkate alınarak "Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği" olarak değiştirilmiştir. 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokul 6, 7 veya 8. sınıflarda haftada 2 ders saati olarak uygulanacak olan "Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi (6, 7 veya 8. Sınıflar) Öğretim Programı" küresel iklimle mücadele kapsamında yeniden geliştirilmiş olup Talim ve Terbiye Kurulunun 14.02.2022 tarih ve 10 sayılı Kurul Kararı Bakanlığımız <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1143> internet adresinde yayımlanmıştır.

Öğretmen ve öğrencilerimizin kullanımına sunulmak üzere Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi (6, 7 veya 8. Sınıflar) Öğretim Programı'na uygun materyal hazırlık çalışmaları da başlatılmıştır.

Bakanlığımız bünyesindeki okullarda okutulan derslerin öğretim programlarında da öğrencilerin iklim bilimi hakkında bilgi sahibi olmaları, küresel iklim değişiklikleri ve etkileri hakkında bilgi ve beceriler kazanmaları adına gerekli içeriğe yer verilmiştir. Örneğin, Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda "F.8.6.3.3. Küresel iklim değişikliklerinin nedenlerini ve olası sonuçlarını tartışır. a. Sera etkisi açıklanır. b. Küresel iklim değişikliği bağlamında çevre sorunlarının Dünya'nın geleceğine ve insan yaşamına nasıl bir etkisi olabileceği sorgulanır. d. Dünya ülkelerinin küresel iklim değişikliğini önlemek için aldıkları önlemlere (ör. Kyoto Protokolü) değinilir.", Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda "SB.7.7.4. Arkadaşlarıyla birlikte küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirir. Küresel iklim değişimi, doğal afetler, açlık, terör ve göç konuları ele alınacaktır.", Biyoloji Dersi Öğretim Programı'nda "10.3.2.1. Güncel çevre sorunlarının sebeplerini ve olası sonuçlarını değerlendirir. a. Güncel çevre sorunları (biyolojik çeşitliliğin azalması, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, radyoaktif kirlilik, ses kirliliği, asit yağmurları, küresel iklim değişikliği, erozyon, doğal hayat alanlarının tahribi ve orman yangınları) özetlenerek bu sorunların canlılar üzerindeki olumsuz etkileri belirtilir.", Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nda "12.1.2. Doğal sistemlerdeki değişimlerle ilgili geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunur. a) Gelecekte, doğal sistemlerdeki değişimlerin canlı yaşamı üzerindeki olası sonuçlarına vurgu yapılır. b) Çölleşme ve çölleşmeye karşı alınması gereken önlemler üzerinde durulur. c) Kyoto Protokolü'ne değinilir.", Ortaöğretim Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı'nda "2. Yaşadığı çevrenin sorunlarına çözüm yolları arar. Dünyadaki çevresel sorunları da analiz ederek biyolojik ve ekolojik dengeyi sağlamanın canlılar üzerindeki etkilerini araştırarak bunları sunum hâline getirir. Bu sunumlar el kitapçığı, afiş, poster, okul gazetesi vb. haline dönüştürülür. Çevre ve doğa arasındaki bozulan biyolojik ve çevre dengesi vurgulanır. (Hava, gürültü ve endüstriyel kirlilik, küresel ısınma, erozyon, orman yangınları, çarpık kentleşme vb)." kazanım ve açıklamaları mevcuttur.

Bakanlığımızın ilgili birimlerince hayat boyu öğrenme kapsamında tüm yaş gruplarına mesleki teknik ve genel yaygın eğitim kursları düzenlenmektedir. İklim krizi ile mücadele kapsamında "Çölleşme ve Alınacak Önlemler", "Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık", "Güneş Enerjisi Kullanımı ve Farkındalık", "İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Lideri", "Kuraklığın

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Engellenmesi", "Tarımsal Kuraklık", "Küresel İklim Değişikliği ile Mücadele", "Orman Yangınları ile Mücadele Yöntemleri" ve "Çevre Koruma Bilinci" kurs programları yayımlanmış olup söz konusu programa <https://e-yaygin.meb.gov.tr/pagePrograms.aspx> adresinden ulaşılabilmektedir.

Ortaöğretim seviyesinde tüm okul türlerinde seçmeli dersler arasında yer almak üzere Çevre Bilimi ve Yönetimi ile Sürdürülebilir Gıda ve Su Politikaları derslerinin haftalık ders çizelgelerine eklenmesi adına çalışmalar yapılmaktadır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan alan ve dallara ait çerçeve öğretim programlarında iklim ve iklim değişikliği ile ilgili derslere ve ders kazanımlarına yer verilmiştir. İklim değişikliği ve kuraklık yönetimi ile ilgili konulara mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğretimi yapılan alanlara ait öğretim materyallerine yer verilecektir.

Yenilenebilir Enerji Teknolojileri alanı çerçeve öğretim programı; 9, 10 ve 11. sınıflarda bu alana ait temel mesleki becerileri kazanan öğrencilerin ileri düzey mesleki becerileri kazanmaları ve bu alanda nitelikli insan kaynağını oluşturmaları bakımından öğretim programları 11 ve 12. sınıflarda sertifikasyon dersleri ile güçlendirilmiştir. Güneş Enerjisi Sistemleri Sertifika Programı kapsamında; Fotovoltaik Güç Sistemleri, Fotovoltaik Sistem Projeleri ile birlikte Rüzgâr Enerjisi Sistemleri Sertifika Programları kapsamında; İleri PLC Uygulamaları ve Rüzgâr Güç Sistemleri derslerine yer verilmiştir.

Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme alanı çerçeve öğretim programında, Sıhhi Tesisat ve Güneş Enerjisi Atölyesi, Su Arıtma ve Atık Su, Bacalar ve Yanma Verimliliği, Tesisat Sistemlerinde Enerji Verimliliği, İç Hava Kalitesi derslerine yer verilmiştir. Motorlu Araçlar Teknolojisi alanına Elektrikli Araçlar dalı ilave edilmiştir. İnşaat Teknolojisi alanında Yapı Yüzey Kaplama ve Yalıtım dalı oluşturulmuştur. Aile ve Tüketici Hizmetler alanı çerçeve öğretim programında, Atıklar ve Yaşadığımız çevre derslerine yer verilmiştir. Tarım alanında; Tarımsal Üretime Hazırlık, Örtü Altı Yetiştiricilik Sistemleri, Hassas Tarım ve Orman Gençleştirme ve Bakımı derslerine yer verilmiştir.

Bakanlığımıza bağlı resmî okul/kurumlarda görev yapan okul yöneticileri ve öğretmenlere, iklim krizi konusunda farkındalık ve bilinçlendirmeyi artırmak amacıyla "*İklim Değişikliği ve Çevre Eğitimi Semineri*" ve "*Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Eğitimi Semineri*" düzenlenmiştir.

"*Çevre Dostu 1000 Okul Projesi*", ile Türkiye’de tüm ilçelerde en az bir okul olmak üzere belirlenen bin okulda iklim değişikliği ile mücadelede çevre dostu uygulamaları yürürlüğe girmektedir. Bu kapsamda tüm okullarda çevreye duyarlı etkinlikler gerçekleştirmek ve bu konuda farkındalığı artırmak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda okullarda güneş enerjisi panelleri ve yağmur depolama üniteleri kurmak, yemekhane ve kantinlerdeki organik atıkları kompostlama ile gübreye dönüştürmek, okul bahçelerinde bitkiler yetiştirmek vb. faaliyetler yapılacaktır.

"*Temel Eğitimde 10.000 Okul Projesi*", eğitim ortamlarını iyileştirmek, eğitimde fırsat eşitliğini güçlendirmek ve okulların fiziki ortamlarındaki ihtiyaçlarını karşılayarak eğitimin niteliğini artırmak için başlatılmıştır. Projede çocuklara çevre bilinci ve küresel iklim değişikliği ile ilgili farkındalık eğitimlerinin verilmesi planlanmaktadır. Ayrıca proje ile mahalli olarak çevre bilinci ve küresel iklim değişiklikleri ile ilgili farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede temel eğitim okulu öğrenci velilerine eğitimler verilmesi için gerekli çalışmalar devam etmektedir. Bakanlığımız Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü konu ile ilgili çalışmaları sürdürmektedir.

"*CITYAIR Projesi*" ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yürütülmekte olan Bakanlığımızın katkı sunduğu projenin genel hedefi hava kalitesinin

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

artırılması ve ulusal düzeyde hava kalitesinin artmasına, toplum sağlığının korunmasına katkı sağlayacak eylemlerin gerçekleştirilmesidir. Proje kapsamında 30 ilimizde öğretmenlerimize eğitici eğitimi verilmiştir.

"Sıfır Atık Projesi" kapsamında, öğrencilere farkındalık artırılması adına eğitimler düzenlenmiştir. Ayrıca 24.750 okulumuz sıfır atık temel seviye belgesi almaya hak kazanmıştır.

Ayrıca "Bir Fidan Bin Gelecek Ağaçlandırma Projesi" Kapsamında Tarım ve Orman Müdürlükleri ile iş birliği içerisinde imam hatip okulları ve okul eklentilerinde yaklaşık 1.500.000 metrekare alan ağaçlandırılmıştır.

Özel yetenekli öğrencilerin iklim değişikliği konusunda farkındalıklarının artırılması amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ile imzalanan protokol kapsamında bilim ve sanat merkezi öğrencilerinin katılımıyla "Bölgesel Yapı, İklim Özellikleri ve İklim Uygun Bitki Yetiştiriciliği", "Tarımda İklim Değişikliğinin Etkileri, Bu Süreçte Alınabilecek Tedbirler, Kuraklık Etkileri ve Su Hasadı Teknikleri" konulu online eğitimler düzenlenmiştir. Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile imzalanan protokol kapsamında bilim ve sanat merkezi öğrencilerinin katılımıyla "İklim, İklim İzleme ve Analizleri, İklim Değişikliğinin Bilimsel Temeli, Bölgesel İklim Değişikliği Modelleri, İkincil İklim Ürünleri, İklim Değişikliği Uyum Çalışmaları" konulu online eğitimler yapılmıştır.